

ВАРНЕНСКИ ВЕСТНИКЪ НА ВЕСТНИЦИТЪ

Органъ на Дружеството на журналистите — Варна.
Урежда редакционен комитетъ.

Варненски Общински Театър Зала „Съединение“

Днесъ — Понеделникъ дневно 3 часа сл. об.

великолепната комедия

Шегитъ на дявола

въ 3 действия отъ Сабуровъ

ВЕЧЕРНО — 8 1/2 часа за VII пмтъ

Грандиозната драматическа сатира

Червената молница

въ 3 части — 20 картини отъ Фр. Молнаръ

Хора. Куки. Дяволи. Дъното на ада. Машината. Душераз-
вратителъ. Божественото у човѣка. Билети при касата.

Стъкларския магазинъ „Кристалъ“
ул. „Царь-Борисъ“ 10
естити на своите многобройни клиенти свѣтлитъ
Христови празници.

„ТЕКСТИЛЪ“

АКЦИОН. Д-ВО, ВАРНА
КАПИТАЛЪ 30,000,000 ЛЕВА.

За памучно пре-
дачество и тъка-
чество.

Производство на
Български плат-
на, оксфорди,
докуми и др.

Най-солидни инсталации

както и материали за тяхъ ще имате само при
дългогодишния монтажъ на електрически
и водопроводни инсталации

Христо Андреевъ

(бившъ такъвъ при Серафимъ Ивановъ)

който откри на

ул. Драгоманъ № 2-до агенция Курьеръ

Електрическо и Водопроводно Бюро

„ИЦО“

Извършва всички видове электр. и водопроводни
инсталации, електромотори, клозети, омивалници и
пр. Депозитъ на всички електрически и водопрово-
дни материали. Цѣни подъ всѣка конкуренция.

Съ почитъ Ицо.

Мелница София“ Акционерно Д-во — София.

Управителниятъ Съветъ на „Мелница София“
Д. въ София обявява, че съгласно решението на
вънрешното общо събрание на акционеритъ отъ 8
април 1928 г. **ПРОДАВА** по доброволно спазяване
дружествената валцова мелница въ Варна,
всички машини, инсталации, инвентаръ. Мелни-
цата има капацитетъ 10 вагона на денношение, на-
мира се въ района на Варненското пристанище, не-
средствено до житния и брашнения кей, и е свър-
зана съ желѣзницата посредствомъ индустриална
линия. Дворъ 14,725 квадратни метра.

Срещу 10% годишна лихва, ще се дадатъ уле-
нения въ изплащането на половината отъ продаж-
та цена.

Кулувачитъ, които могатъ да направятъ сериоз-
оферти, да се отнесатъ до Дирекцията на Дру-
ството, въ София, ул. Черковна № 23.

Отъ Управителния Съветъ.

Не хвърляйте стиритъ си шапки!
А ги занесете въ единствената
специална работилница

„МИЛАНО“

(до новата турска баня)

където тъй ще се преобразоватъ и подновятъ,
че вие ще имате най-хубавата нова шапка!

„МИЛАНО“ до новата турска баня

Къметъ и Глазерманъ „МИЛАНО“

Кооперация „НАПРЕДЪ“

(бивша „СОЦИАЛДЕМОКРАТЪ“)

МАГАЗИНИ: № 1 ул. Х. Шкорпилъ, № 2 — ул. 6-й

Септември, № 3 — гр. Пропадия, № 4 — ул. Търновска,

№ 5 — ул. Княжеска, № 6 — ул. Ниша.

Продава най-доброкачествени колониални стоки,
масла, тестени произведения, млѣчни продукти и др.

Срещу направени покупки плаща 2% конс. дивидентъ.

Кооперацията приема срочни и безсрочни
и дѣтски влогове при най-износни
условия. На дѣцата раздава безплатно
спестовни касички.

П. Нейковъ

Демокрацията и печатътъ.

Ако се вземъ добре въ на-
шегто време ще видиме, че въ-
преки демократическата вън-
шност на съвременния обще-
ственъ строй, стопанскитъ пу-
ружини на тоя строй сж още фе-
одалистични. Ролата на биши-
тъ знатни, едри землевла-
дѣлци играятъ днесъ голѣми-
тъ капиталисти и за да слезе-
те отъ тяхъ до най-дребния
самостоятелен на слово про-
изводителъ ще трѣбва да стж-
ните последователно на мно-
жество стѣпала отъ разносте-
пенно васалство.

Днешната демокрация е са-
мо политическа, следователно
словесна, не и стопанска. Отъ
тамъ произлиза и парадоксътъ
изтъкнатъ отъ г. Димо Каза-
совъ въ хубавата беседа за
силата на печата държана на
7 април въ града ни. Пара-
доксътъ наистина: въ демокра-
тически общества капиталътъ
има монопола на печата; вест-
никътъ представлява общест-
беното мнение, а задъ него
стои финансовата сила, която
го крепи и вдъхва.

Тѣй е и журнализмътъ ка-
то всѣко друго проявление на
човѣшката обществена дей-
ностъ се намира още въ васа-
лство предъ феодалната мощъ
на капитала въ съвременното
общество.

Но, ще ни кажатъ, има и
партийни и други обществени
наблюдатели на печата. До-
има; но ний знаемъ съ какви
усилия, съ какви жертви се
издържатъ, знаемъ и какво
жалко материално съществу-
вание алачатъ, когато задъ
тѣхъ нѣма силни финансови
организации, които владеятъ
не само тѣхъ но и самитъ па-
ртии и групи отъ името на ко-
ито излизатъ.

Условията на живота сж
днесъ тѣй тежки, че убиватъ
още въ зародишъ всѣка про-
ява на чистъ идеализмъ. Епо-
хата е крайно материалисти-
ческа и самата интелигенция
попада въ жалко изнемисче-
ство. Да, и тя е днесъ васална,
ако и понекогха васалството ѝ
да се обиква съ љвѣта.

Извънредно тягостно е по-
ложението на тази частъ отъ ин-
телигенцията, сигурно една
отъ най-буйнитъ, която наема
своя трудъ въ оргнитъ на ме-
ркантилната печатъ. Тягостно
не толкова въ материално от-
ношение, защото много по-
зле парично стоятъ тия
които работятъ въ партийни
или други идейно обществени

органи; за тѣхна частъ обаче,
трѣбва да се признае, че не
рѣдко, тѣ въздействуватъ спо-
редъ силитъ си срещу властѣ-
та на созерения си владетель.
Често и предприемачитъ на
печатни издания не си даватъ
труда да упражняватъ една по-
стоянна и всестранна бдител-
ностъ върху това, което става
въ вестниците имъ. Все пакъ
васалната интелигенция въ пе-
чата е жертва на единъ морал-
ен гнетъ, който я силно о-
горчава.

Единъ споменъ: пишущия
тия редове, сътрудникъ преди
войнитъ на единъ столиченъ
ежедневникъ, бѣ изпадналъ
въ едно твърде нѣловно по-
ложение по случай на единъ ре-
портажъ. Загубило се бѣ е-
дно християнско дете въ наве-
черието на еврейската пасха.
Господаритъ на вестника иска-
ха на всѣка цена да отправятъ
подозрението срещу еврейтъ.
Младия репортеръ се противо-
постави съ жаръ. Напразно.
Репортажътъ му биде отнетъ
и преименуванъ въ тенденциоз-
на и сензациона форма, ко-
ято възмути цѣлото честномис-
ляще гражданство.

Демократическиятъ общества,
които не се задоволяватъ са-
мо съ словесна храна, трѣбва
да се стремятъ да поправятъ
поправимото и да създадатъ мо-
щень „интелигентенъ печатъ“ сво-
боденъ отъ всѣкава васалска
попличеностъ.

Какъ ще стане това? Въру-
ющитъ въ бждашето на коо-
перативното движение иматъ
за този въпросъ свой готовъ
отговоръ: въпреки грешки и
злоупотребления, въпреки ко-
ристини замисли и партизански
нечестни намеси, ний въвра-
ме въ това бждаше. Днесъ за
днесъ поне, стопанската сж-
ностъ на демокрацията не мо-
же да се търси другаде освенъ
въ кооперациятъ.

И когато мечтаемъ за единъ
свободенъ печатъ, честенъ и ве-
ренъ изразителъ на частъ по-
не отъ обществено мнение,
мисльта ни се отправя къмъ
мощни граждански кооперати-
вни съюзявания, цѣлящи да
сздадатъ единствениятъ печа-
титъ органи достойни за демо-
кратически строеве. Само то-
гава интелигентнитъ и честни
хора на перото ще любиятъ
своята, че служатъ на само-
то общество, а не на частни
или групови търговски инте-
реси.

Борисъ Сакъзовъ

Кооперативното съзнание У ЗАНЯТЧИИТЪ

Кооперативното съзнание у
занаятчиитъ, ще рече — стре-
межъ къмъ оная форма на за-
дружна дейностъ въ труда, про-
изводството, размѣната и кре-
дитъ, която днесъ се счита
за първа защита на дре-
бния производителъ, за опора
на неговата икономическа не-
зависимостъ и обществена сво-
бода. Затова и всѣки занаят-
чия трѣбва да познава и да
биде проникнатъ отъ сж-
ността на тритъ кооперативни
сдружения — кредитни, потре-
бителни и производителни.

Кредитната кооперация
е единствената, която отъ спес-
тенигъ стотинки създава го-
лѣмитъ парични средства за
подкрепа на дребинитъ и сла-
битъ въ живота. Тя е сред-
ството, чрезъ което отдѣлния за-
наятчия съ своя малкъ дѣлъ
издига общия занаятчийски ка-
питалъ, създава своя собстве-
на банка, еднакво грижливо
за нуждитъ на всички. Тя е
бронята, която пази немощния
производителъ отъ лихварска
заробане, окриля духа му и
сздава условия за радостенъ

и плодотворенъ трудъ.

Потребителната коопе-
рация е

втората мощна подкрепа на
занаятчиата. Тя е, която замѣ-
ства частния магазинъ съ об-
щественъ и е най-добрата га-
ранция за доставка на здрави
продукти за занаятчийскитъ
семеиства и на доброкачест-
вени и евтини сурови материали,
уреди и пр. за занаятчийскитъ
работилници. Потребителната
кооперация е врагъ на спекула-
цията, аличността и фалшифи-
кацията, на тѣхния устремъ
чрезъ безразборни средства
къмъ конкуренция и печалби.
Напредъ съ туй, тая коопера-
ция е първоначалната школа
за кооперативно възпитание
на народнитъ маси, първата
купель, където неспросветения
занаятчия се кръщава отъ ко-
оперативния духъ.

Отъ двѣтъ тия кооперативни
сдружения — кредитни и потре-
бителни — излиза пмтъ, кой-
то води къмъ третия видъ ко-
операция —

производителната

СЪБИТИЯТА НА ДЕНЯ.

Катастрофалното земетресение
Чирпанъ необитаемъ. Броя на
жертвитъ.

Разрушено село.
София 15. М-ръ председате-
ля изпрати следното съобще-
ние отъ Чирпанъ.

Разрушението е обхванало
единъ районъ съ радиусъ 20
километра при центръ Чир-
панъ, който е разрушенъ и не-
обитаемъ. Почувствани сж би-
ли повече отъ 20 труса.

80 села около Чирпанъ сж
много пострадали. Въ селата
има 8 убити. Въ Чирпанъ всич-
ки къщи сж повредени.

Сградата на районната коо-
перативна банка се е срутила
и затрупа 400,000 килг. тютю-
нъ.

Въ Чирпанъ има убити 12,
тежко ранени 12 и леко ра-
нени 40 души.

С Омурово на 8 км. отъ
Чирпанъ е разрушено до ос-
нови. Горния етажъ на самата
гара е паднал върху долиния. Чи-
новничитъ работятъ на откри-
то. Изворитъ въ Меричлере
сж намалени.

Въ Борисовградъ 75 на сто
отъ сградитъ сж повредени.
Малкия брой на жертвитъ
тамъ се обяснява съ това, че
повечето хора сж били по ули-
читъ.

Чирпанската болница е сру-
тена. Всички болни сж спасе-
ни, съ изключение на една
жена.

Тежко раненитъ сж прене-
сени въ Ст. Загора.

Отпусната е помощъ за пре-
храна на пострадалото населе-
ние.

Въ Скобелево има сжщо го-
лѣми разрушения, но жертви
нѣма.

Борисовградската гара е про-
пукана. Министерския съветъ
ще отпусне помощъ на постра-
далото население.

Лондонъ, 15. „Дейли Теле-
графъ“ се учи, че презъ м-тъ
май Чичеринъ ще подаде ос-
тавка по здравословни причи-
ни и ще замине на лечение въ
Каиро. Като неговъ вѣроятенъ
замѣстникъ се сочи Литвиновъ.

Тя е венецътъ на кооперати-
вното дѣло, защото нейната ос-
нова е трудътъ — производ-
ствения, творческия трудъ. Въ
нея занаятчийскиятъ трудъ самъ
себе си възпитава, издига и
съвършенствува и отъ плода
на общото дѣло самъ себе си
възнаграждава. Тукъ нѣма ра-
ботодателъ и наемникъ — ра-
ботника е слѣтъ съ господаря
и самъ ръководи предприяти-
ето и капитала. Затуй и прои-
зводителната кооперация е из-
викана да разреши най-теж-
кия въпросъ на днешното вре-
ме — даубоя между паритъ и
труда. Но за това сж потреб-
ни не демагогия и фрази, а хо-
ра честни и трудолюбиви, съ
здраво кооперативно съзнание
и дисциплина, които сж си
взели събогъ съ предразж-
дѣнитъ на производствения
индивидуализмъ и съ насле-
денитъ навики да се надхит-
риватъ единъ други.

Производителната коопера-
ция сжщевременно е най-под-
ходящото средство да се из-
дигне и съвършенствува да-
денъ занаятъ и да го свърже
съ нуждитъ на фабричното ни
производство. Технико-желѣза-
рскитъ, дърводѣлски, тенеке-
джийски кооперации би били
най-добритъ репаратори на ин-
дустриата ни, нуждающа се
отъ разширение или ремонтъ,
а шивашкитъ, обущарскитъ и др.
кооперации — най-добритъ
клиенти и агенти на фабрич-
ното ни производство средъ
консоматорския свѣтъ. Както
чрезъ потребителнитъ, тъй и
чрезъ производителнитъ коо-
перации, занаятътъ ще биде
сближенъ съ фабриката и тия
две форми на родния промиш-
ленъ трудъ — занаятътъ и ин-
дустриата — ще бждатъ до-
пълнени и превърнати въ едно
неразривно стопанско цѣло.

Изявлението на президента
по заема.

София, 15. Запитанъ м-ръ
председателя какво предстои
на правителството следъ праз-
ничнитъ, г. Ляпчевъ каза:

— Първата му работа ще
биде да внесе веднага следъ
празничнитъ въ камарата за
разглеждане бюджета на дър-
жавата.

— А кога ще се сключи за-
ема?

— Въ началото на май м-ръ
Молловъ съ технически съвет-
ници ще замине за чужбина
за да влезе въ преговори съ
голѣмитъ финансови групи
по сключването на заема.

— Вие нѣма ли да заминете?

— Азъ ще остана тукъ за
да ръководя текущитъ държа-
вни работи. И отъ тукъ ще
мога да уреждамъ всичко, свър-
зано съ заема. Нали знаете
поговорката, че всѣки камѣкъ
тежи на мѣстото си.

— Кога ще влѣзатъ пари въ
Б. Н. Банка?

— Презъ юний се надявамъ
Б. Н. Б. да получи голѣми су-
ми срещу заема, които тя ще
раздаде на Кооперативната и
Земледѣлска банка за открива-
ване кредити на занаятчийски,
земледѣлски и търговски.

— Ипотекарната банка защо
закъсня?

— Отъ 1 първи май тя ще
почне да раздава кредити и
азъ очаквамъ да получа отъ
нея ипотеченъ кредитъ срещу
свои имотъ.

Какво се очаква
следъ празничнитъ.

София, 15. Следъ празни-
читъ се очаква да биде по-
ставенъ на днешенъ редъ въ-
просъ за реконструкцията на
кабинета. Сжщо така се очак-
ва Алек. Цанковъ да подаде
оставка като председател на
камарата, а Данаиловъ да биде
сминовенъ, като секретаръ на
сговора.

Царятъ замисля за Чирпанъ.

Вчера Н. В. Царятъ е отпъ-
тувалъ за Чирпанъ и постра-
далитъ му отъ земетресението
околности.

Варна за пострадалигъ.

На Възкресение митрополитъ
Симеонъ е държалъ въ кате-
дралата речъ, съ която е апе-
лиралъ къмъ зомонитъ граж-
дани да се притекатъ на по-
мощъ на пострадалигъ отъ зе-
метресението. Пуснатъ е билъ
следъ това въ катедралата за
цѣлтъ лискусъ и сж били съ-
брани 5000 лв. Днесъ ще се
пуснатъ дискусии въ другитъ
църкви.

Наложително е благородна-
та инициатива на духовенст-
вото да биде разширена въ
единъ общограждански коми-
тетъ.

Печатна грешка. Въ ста-
тията на г. Д-ръ Петковъ за-
главнето да се четъ Културно
и не печатитъ.

ВАРНЕНСКА ПОПУЛЯРНА БАНКА

Кооперативно Сдружение
за Кредитъ и Доставка.

Капиталъ лева 16.102.000.—

Запасенъ фондъ „ 3.509.000.—

лева 19.611.000.—

ВЛОГОВЕ

43.200.000.— лв.

ПРИЕМА влогове съ 9% годишно лихва;
влоговетъ олихвявани всѣки 6 месеца.

Има зведена специална
служба за дѣтски спес-
товни влогове, за която
разполага съ спестовни
касички, изработени
красиво отъ алуминий.

ДЕТСКА РАДОСТЪ

е, че въ улица Драгоманъ № 12 надъ протестан-
ската църква се откри специална работилница
само за дѣтски дрѣхки готови.

Работилницата приема поръчки за елегантни дет-
ски дрѣхки по най-последна мода.

Работа солидна. Цѣни достъпни за всички.
Работятъ се отъ специалистъ майсторъ.

Посетете и ще се уверите.

ГОЛѢМЪ ИЗБОРЪ

отъ

дамски елегантни

шапки

отъ копринена слама

последни

виенски фасони

ще намѣрите само въ

шапкарница

Бохемия

ул. „Царь Борисъ“ 20.

Ресторант Булевардъ

Най-ремонирания семеен
локал въ Варна честити
на клиентите си Свѣтлите
ХРИСТОВИ ПРАЗНИЦИ.

Магазинъ „ЛЕБЕДЪ“ ПРЕСЛАВСКА 23

Голѣмъ изборъ отъ вълнени платове за
КОСТЮМИ, РОКЛИ И МАНТА.
Специално за костюми и манта платъ **КАША.**
Също и голѣмъ изборъ отъ **ГОТОВИ МАНТА.**
Цени конкурентни.

5-ко срещу Б. Н. Банка 5-ко

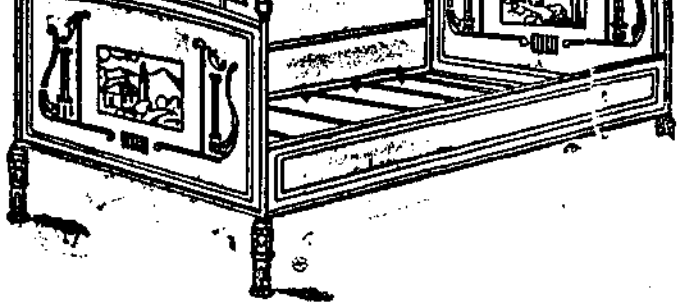
Винаги на складъ надъ 150 модерни десени
и цѣтлове

Вълнени платове
отъ английски, германски, чешки и
български фабрики.
ЗА ДАМИТЕ модни и елегантни платъ за
манта и костюми **КАША.**
П. ГРАДИНАРОВЪ ул. „Преславска“.

КРЕВАТНА ФАБРИКА

— ИСКУСТВО —
БРАТА ГАБРОВСКИ

РУСЕ
ТЕЛЕФОНЪ 384

ФАБРИЧНИЯ СКАДЪ

БРАТА ГАБРОВСКИ
ул. „Габровска“ № 25 до гарата

Разполагатъ винаги съ голѣмъ изборъ

РУСЕНСКИ месингови и табелни **КРЕВАТИ**
пружинни, шкафчета, омивалници и др.

Спални луксозни комплекти отъ чистъ **месингъ**
който иска неуспешно да се снабди съ **мебели**,
може да си вземе на кредитъ **чрезъ месечни**
изплащания.

Цѣни и условия достъпни всѣкому.

ТЪРСЕТЕ финни ШАПКИ

и отбрана галантерия:

Кожен европейски рижавини — мъжки и дамски,
ризи, чорари, вратовръзки, корави яки, дамски
чанти и др. **ВСИЧКИ** видове **ШАПКИ** за деца и ученици
при умерени цени въ магазина на

МАТЕЙ ШОЙЛЕКОВЪ
Преславска 22, Владиславъ 40.

БРЪСНАРО-ФРИЗЬОРСКИ САПОНЪ

„СЕВИЛЛЯ“

на Атанасъ Ивановъ ул. Ц. Борисъ № 6
до кафе „Лондонъ“

Най-модерно подстригване, фризиране, водни адулации
съ специални препарати, маникюр, електрически
масаж, измиване коси и др.
Електрическо дълготрайно (6-месечно) къдрене на дам-
ски и мъжки коси. Изцяло хигиенично бръснене
и стригане.

Търгов. Акционерно Д-во

„Искокашвели“

ВАРНА — СОФИЯ.

Търговия съ разни мануфактурни стоки
и всѣкакви памучни прежди

на едро.

Бждащето на Варна.

Единъ отъ уредниците на
настоящата брой посети г-на
Кмета въ кабинета му. Макарь
и зае съ много работа, той
бѣше тъй болезненъ да каже
своето мнение за бждащето на
Варна.

— **Оптимистъ съмъ,** отговори
г. Кмета, и то не за далечни
дни съ огледъ на това, че
козелото на историята вѣчно
се върти и следователно Варна
ще си възвърне кога да е из-
губеното, а за **ближките дни.**
Варна и съ това, което има
може, да стане **хубавъ благоу-**
строенъ градъ и да обезпечи
добър поминъкъ на своите жи-
тели. Но за това е необходи-
ма задржната дейност на об-
щинската управа, държавата и
гражданството.

За ролята на тия фактори за
бждащето на града, мога да
кажа следното. Понеже пър-
виятъ факторъ се избира отъ
гражданството, искамъ да под-
чертая, че последното трѣбва
да изгнати повече своя вкусъ
и да става **все по-изискателно**
за общинското си управление.
Отъ войнитѣ настъпи усилената
дейност не само въ областта на
частнитѣ но и въ об-
ластта на общественитѣ ин-
тереси. Градове и села бър-
затъ да се благоустроятъ и
пригодятъ къмъ по-големитѣ
нужди и изисквания на граж-
данитѣ. **Хората на положи-**
телното съ широки разбира-
ния, преданостъ къмъ общи-
интереси и голяма енергия —
отъ които и да сѣ градска
среда, трѣбва да получаватъ
преднина и да се върнатъ въ
общинската работа. Това е
твърде ясно за да няма нужда
да се повтаря. На второ мѣ-
сто, позволявамъ си също от-
крито да подчертая необходи-
мостта да се съзидатъ отъ граж-
данството голѣми връзки между
неговитѣ части и общо-
гражданскитѣ интереси и за-
това да **държи здраво за по-**
следнитѣ и да ги защитава
и подпомага. Само като гласу-
ва въ общинскитѣ избори за
добри съветници ли? Не, нуж-
но е да знаятъ **гражданитѣ**
своитѣ задължения къмъ об-
щината и да ги изпълняватъ
редовно. Курioзни данни мо-
гатъ да се изнесатъ за голѣ-
ми грѣшки отъ страна на об-
щинскитѣ управления, но не
по-малко такива данни има за
съзнателно неупълнение презъ
цели десетолѣтия дългѣтъ на
множество граждани къмъ об-
щината. **Въ свокоулността на**
недостатъци се крие причи-
ната за бавния развой на на-
шата градъ, който като имаше
презъ изминалитѣ 50 години
най-добри условия, при все
това не е успѣлъ да си шоши-
ра поне 1/4, отъ улицитѣ и да
си създаде обществени сгради
и др. имоти.

Държавата и на особено **бѣлѣ**
страмъ Варна, защото градътъ
стана жертва за България. Ако
държавата обезпечи и подпо-

могна много пострадали отъ
сѣбитията, още повече дължи
да подпомогне нашиятъ градъ,
който претърпя по-страшно пу-
стошение отъ войнитѣ. Народо-
нитѣ ни представители трѣбва
да сложатъ своята тежестъ въ
вѣзнитѣ предъ правителството
и парламента, които за частие,
вече проявяватъ явна склонностъ
да подкрепятъ Варна. **Всички**
институтни и граждански трѣб-
ва да се обединятъ около та-
кава една акция.

Така се очертава предъ мене
ролята на третѣ фактора.

— **Въ какви посоки, питаме**
ме, градътъ ще трѣбва да се
развива? Мога да подчертая,
че въ това отношение има вече
установено общо мнение между
гражданството, което и азъ
много пъти съмъ подчерта-
валъ. Градътъ вече има уста-
новена своя политика, която
трѣбва да се следва.

а) **Най-усилено благоустрой-**
ство на града: шоширане и
павиране на улицитѣ въ най-
широкъ мащабъ до размѣръ
да се задоволи цѣлото граж-
данство и да се осигури едно
редовно отобусно движение.
По този начинъ ще се децен-
трализиратъ и лѣтовитицитѣ
квартирни области. Постройка
и обзавеждане приютъ за бедни
и неджави, още две училища,
приютъ за бедни родилки, по-
жарната команда, довършва-
нето на театъра и лѣтовитѣ
сгради, електрификацията на
града и пр. Но за всичко това
гражданството трѣбва да бжде
готово на повече парични
жертви.

б) **За поминъка на гражда-**
нитѣ: Подобрението на лѣто-
вицето, подпомогане открива-
нето на нови индустрии и за-
силванетоъ търговското значе-
ние на града. Чесъо граждани
правятъ грѣшката да смѣтатъ,
че тия три области сѣ несъ-
вѣстими, когато въ сѣщностъ
вѣрно е обратното. Курорта
може да се развива съ силитѣ
и средствата на самия градъ, но
на индустрията и търговията е
необходима и чужда подкре-
па — държавата. Не му е мѣ-
стото за подробности по тия
въпроси. Впрочемъ, тѣ сѣ мно-
го пъти изяснявани.

Общината е като отдалѣното
домашинство — всичко зависи
отъ домакина, отъ неговото
умение и енергия. Да се не го-
вори за липса на средства —
градътъ има и при добра воля
на общинската управа и граж-
данството, ще ги има още по-
вече. Той лесно може въ 5-6
години да се справи съ дълго-
ветъ си и да се благоустрои.

Неговото бждаще е въ ръ-
цетъ на гражданството.

Историческа истина е, че въ
време на бедствие настѣпва въ
бѣдствующото обществено об-
що разбиране и задржната об-
щоползна дейност.

Очаквамъ, че това ще въз-
креси и нашия бѣдствующъ
градъ.

Единъ мощенъ колективъ, въ-
оружени съ благородни пори-
ви и стремени, ще вложатъ
всичката си амбиция, енергия
и творчески жаръ, за да зи-
даатъ културата въ единъ ху-
бавъ приморски кътъ на своя-
та страна, въ който тѣ сѣ при-
звани като творци да работятъ
за нейното свѣто бждаще.

Въ Варна предстои да се
работи за театралното дѣло,
за закрепването на единъ ста-
биленъ театър, за издигане на
музикалнитѣ прояви на своята
висота и насаждаване на родна
музика, за уреждане на худо-
жествена галерия, където да
се манифестира българското
изкуство предъ чужденци и
курористи, да се издигне пе-
чата на по-високо стѣпало, да
се работи за града въ архи-
тектинно отношение, като му
се предава единъ художественъ
видъ и стилностъ, да се съ-
бери и пазви всичко ценно и
старинно, музично за истори-
ята на града.

Това сѣ прекитѣ задачи на
Дома.

Варна далечъ е надраснала
живото на провинциаленъ
градъ и единъ Домъ на изку-
ствата и печата трѣбва да за-
крепне, и тамъ да бждатъ ко-
ординирани всички творчески
сили и той да ръководи всич-
ки художествени и културни
прояви и да бди като стражъ
и чертае свѣтли пѣтица на
българското изкуство.

Хр. Кавадричевъ.

Печатница „ЕДИНСТВО“
ВАРНА.

Варна 14,871 2:88
Бургасъ 7,843 1:54

Д-р Г. Петковъ.

КУЛТУРНОТО И СТОПАНСКО РАЗВИТИЕ НА ЧЕРНО МОРЕ ЗА БЪЛГАРИЯ.

България не е морска стра-
на; тя е предимно континентал-
на по своето географическо
положение. Рѣдко има обаче
страна, чийто териториално
разположение ги е тласкало
въ тѣхното развитие тъй силно
къмъ морето, както България.
Ако този стремежъ се е про-
нѣвил тъй късно, то се дъл-
жи на редица исторически съ-
бития и особенното политиче-
ско деление на Балкан. По-въ-
дно недоразумение е твър-
дението, какво българитѣ сѣ
отбѣгвали морето или не сѣ
проумявали въ миналото него-
вото културно значение. Нес-
компаментни войни, които бъл-
гаритѣ водятъ отъ IX до XIV
в. съ византийтѣ сѣ насоче-
ли не само за сломяване на
византийската мощъ, но и за
проникването имъ до брѣгове-
тъ на Егей, а отъ тамъ до Сре-
диземно море, по чийто брѣ-
гове цѣтвеше средновековната
култура на Европа.

Не е една случайностъ, че
българитѣ дълго време не обр-
заватъ внимание къмъ Черно-
то море. Какви съблазнителни
перспективи можеше да откри-
ва Хелеспонтъ, когато неговитѣ
западни и южни брѣгове и тѣ-
снитѣ, водещи къмъ морето
на цивилизацията и свѣтовна-
та търговия въ среднитѣ вѣ-
кове, бѣха окупирани отъ ви-
зантийтѣ.

Къмъ югъ, въ топлинѣ и кул-
турни морета сѣ обрънали
погледитѣ на старитѣ българи
и то не безъ основание. Пѣтя
за тамъ се прераждаше отъ
мощна Византия и за това тя
трѣбваше да бжде сломена.
Водятъ се кървави войни, въ
които българитѣ сѣ устремили
къмъ две съкровени мечти:
несметнитѣ богатства на при-
казна Византия и примамливи-
тъ брѣгове на Егей. Две една-
кво съблазнителни перспективи,
за които заслужава да се во-
дятъ войни.

Колко голѣма ще да е била
радостта на българскитѣ ви-
занти, когато сѣ могли да се
доберятъ горди, като победи-
тели, на брѣговетѣ на обето-
ванното море. Впили погледъ
въ неизвѣстнитѣ далечини на
морето, въ възторжено съзе-
рцание на сбждати мечти се
откроява като желанъ миражъ
бждащата велика културна
България, застанала на двѣтъ
морета Черно и Бѣло море!

Една радостъ, която чертае
дълбоки слова върху истори-
ческитѣ скрижали на българ-
ския народъ, веченъ пѣматъ-
никъ на онова, което провиде-
нието е предопределило на
България, но което миналото
не можа да постигне.

За това пъкъ най-новата ис-
тория на нашето племе чертае
вече сериозни проблѣси за
бързо завладяване на морето
и насочване на тамъ жизненитѣ
интереси на народа и на-
родно стопанство. Ако истори-
ческиятъ опитъ 1912-1918 год-
ни отказа, може би за сетенъ
пѣтъ, примамливия Егей и из-
лаза до съветовнитѣ пѣтица на
на Средиземното море, роднитѣ
брѣгове на Черно море
сѣ достатъчни да се изгради
върху тѣхъ една цѣла политика
на народно благосъстояние.

Къмъ този брѣгъ се насочи
стопанската и търговска по-
литика на страната отъ 90-тѣхъ
години, за да създаде цѣлъ
превратъ въ икономическата
структура на народното ни сто-
панство, изменяйки пѣтицата
на международнитѣ иконо-
мически връзки на България.

Конкретния изразъ на тази
политика беше създаване на
двѣта наши голѣми пристани-
ща — Варна и Бургасъ и на-
саждаване строителната ни ж. п.
политика къмъ новитѣ перспе-
ктиви на морската ни търго-
вия. По двѣтъ главни ж. п. ар-
терии въ северна и южна Бъ-
лгария се насочиха произведе-
нията на българското трудо-
любие и промислѣтъ, за да се
изнесатъ по море за близкия
Изтокъ и далечна Западна Ев-
ропа. Онова, което столѣтия
наредъ си оставаше непости-
жима мечта, сега ставаше ед-
на действителностъ, сбѣкашъ за
да се сбжднатъ възжеланата
на цѣла една история. Въ ци-
фритѣ на възвнната ни търго-
вия въ най-ново време лежи
доказателството за това.

Презъ периода 1896—1900 г.
възнната търговия на Бълга-
рия се изразява:

Варна 14,871 2:88
Бургасъ 7,843 1:54

износъ
хил. лв. % отъ общ.
търг.

Варна 11,726 17,2
Бургасъ 10,586 15,45

или общо отъ цѣлата възнната
търговия 33,42% вносъ и 32,54%
износъ се извършва по това
време презъ морето т. е. сред-
но една трета.

Положението се изменя сѣ-
ществено следъ 30 години.

Вносъ (хил. лв.)

1923 — 1,022,620 1,605,614
1924 — 1,094,245 1,305,316
1925 — 1,689,981 1,579,126
1926 — 1,526,412 1,099,384

Износъ (хил. лв.)

1923 — 1,245,420 845,909
1924 — 1,531,395 1,404,379
1925 — 2,252,172 840,024
1926 — 2,246,305 805,360

или процентно само за 1926 г.
вноситѣ презъ тия две пристани-
ща е съставлявалъ 42%, а
износа 56% отъ цѣлата въз-
нната търговия на България.

Ако преди построяването на
модернитѣ съоръжения на те-
зи две пристанища морската
търговия на България състав-
ляваше едва една трета, днесъ
почти половината отъ възнната
на тѣхъ търговия се извършва
по море.

Едно положение, което го-
вори за бързо растящото зна-
чение на Черно море за сто-
панската политика на страната
и напълно оправдателнитѣ
жертви по модернизирани
съоръженията и удобствата на
двѣта ни голѣми пристанища.

До 1924/25 държавата бе вло-
жила тамъ общо 37,288,250 лв.
зл. (Варна — 21,150,281 и Бу-
ргасъ 15,137,269).

Паралелно съ това за разви-
тието на морската ни търго-
вина добринесоха и усилията на
частната инициатива, изразени
въ формираното преди 32 год.
Българ. Паракходно Д-во. Дало
първоначално известни резул-
тати въ организиране на наци-
оналното ни мореплаване, следъ
време обаче неговата дейностъ
се измѣства отъ правилния
пѣтъ на широко начертанитѣ
национални интереси въ море-
плаването, изражайки се въ
тѣсно егистичнитѣ стремежи
къмъ печалби.

Джудата отъ засилване на
националното мореплаване не-
редизвика формирането на ново-
то корабоплавателно коопера-
тивно д-во „България“. Осно-
вано презъ октомври 1926 г.,
то днесъ брои близо 500 чле-
на, отъ които редица колек-
тивни: разни общини, популя-
рни банки и пр. Една хубава
инициатива, заслужаваща под-
крепата на обществото и дър-
жавата. Създаването на тази
мореплавателна кооперация се
налага още и отъ съображе-
ния за премахване на ония не-
пѣти, които системата на безъ-
погледното субсидиране е кул-
тивирала въ старото паракход-
но д-во, отклонило се чувствително
отъ своето народостопан-
ско предназначение.

Въ благородното съревнова-
ние между тия д-ва ще трѣб-
ва да се оправдатъ скѣпнитѣ
държавни средства, насочавъ-
ни своитѣ усилия къмъ модер-
низирани на плавелния паркъ
и поддржане рейси, отголара-
щи напълно на насикитѣ на
морската търговия на Бълга-
рия.

ЛЖЖАТА.

Величествена и царсвена
господства днесъ на всѣкъде
и въ всичко **ЛЖЖАТА** и всѣ-
кой сѣ нея се съдружава.

Старата добродѣтелна и чи-
ста като двѣстѣтъ лѣтъ **исти-**
на е отбѣгвала, нежелана, мал-
ко търсена и рѣдко намирана.

Срещашъ засѣмъ и любез-
ненъ ужъ приятелъ почва речта
си съ „Честна дума“ а въ сѣщ-
ностъ облича и закрива лжжата.
Погледне гдето щете въ
кое и да е общество, съсло-
бие и пр. навсѣкъде е тя един-
ствена и можща, лжжата.

Българскитѣ народъ малко
ли пѣти е лжжѣтъ, малко ли
пѣти чрезъ лжжата клѣмѣтъ
и прикованъ на позорния стѣлъ
отъ сѣсѣдитѣ си.

Но не си ли служилъ съ нея
въ вжтрешнитѣ борби и пар-
тизанска страсть и озлобление.
Не я ли употребявалъ и толе-
рираме по сѣдилища, пазари-
ща, тържища и семейни и об-
ществени разпрязни.

Човѣчеството гинѣ и повече
се опита въ неинитѣ мрежи
и трѣбва да се заработи, съ
най-можща и достѣпно сред-
ство, **печата**, за да бжде пре-
махната и унищожена.

Б. Василевъ.

СЛУЧАЙНИ ДРАСКИ

Днесъ човѣчеството честува
някъ въ който възкръсна Прѣ-
исъната и Любимата и който
право е нареченъ

Великъ денъ.
Но искрено ли е човѣчеството
въ своята радостъ и спасение
или като Юда Искариотски отъ
страна прави мѣли очи и цѣ-
лува на Правдата, а сѣщ-
менно готви предѣлство, мѣ-
стѣта на Него?

Не ли завистъта разпна Него,
а то не искаше нищо друго, осъ-
дени да знаятъ своето и който
казалъ:

— Кесаревото — Кесарю, бо-
го — Богу?

Завистъта — това е Лѣтата и
гата въ всичкитѣ лѣтини, и до-
човѣчеството не я изкорени отъ
себе си, нѣма да види шастѣ-
та.

Какво искаше отъ Него, защо
разпна и подхвърлиха по почу-
жението?

Роди се той въ скромни ясли сре-
непрата на Балкана.
И оне като млъденецъ, пом-
необичиелна дѣла на прѣдѣ-
сѣчиство, здравъ умъ и добръ
и затова, завидяха му фарис-
и лицемеритѣ отъ сѣсѣдитѣ си
ни и нежа:

— Ако не му поперчимъ, той
замѣгли славата и името ни!
И завистъта заработи.

Интригитѣ и кознитѣ бѣха пу-
сти въ пѣленъ ходъ.

Но Младенеца възове изъ се-
пѣтъ и нищо не подхвърлише
въ върши около него. Защото,
бѣ искренъ, честенъ и добръ
и тѣмъ му качества го доведо-
до тамъ за да не види презъ
г. когато най добритѣ му при-
сти — неговитѣ съюзници отъ една
на му отпразваха юдската цѣлъ
а отъ друга забиваха предѣла
ноякъ въ гдетѣ му.

Фарисейтѣ, книжницитѣ и
лицемеритѣ водачи не можаха да
пѣтъ да се издигне Новъ Чѣтъ
който идеше въ името на прѣзъ-
свободата и мирѣтъ и можеше
затѣмъ тѣмъчати фалшивъ бѣсъ.

И затова Го любеха за да си
мѣстятъ.

И, когато презъ 1918 год. той
пѣше върховни усилия за да
миръ и свобода за своя народъ,
пѣднѣха го, обвързаха го и го
пѣднѣха къмъ Голгота въ Нѣмъ.

Тамъ го разпнаха на кръстѣтъ
страданията, сложиха му то-
венецъ отъ хули и глѣво, разп-
сѣха и разграбиха обѣщаното
сѣдѣтъ това Го погребяха, като
хлѣбѣтъ надъ гробѣтъ му единъ
мѣлъкъ камѣкъ отъ Регарази.

И ехидно се измѣха и радостъ
потиха рѣже, като помислиха,
съ това вече сѣ погребѣтъ тоу,
но най-много ги жигосваше за
честнитѣ имъ дѣла.

Нѣтъ ли радостъ!

— Нима може дѣхъ да бѣ
погребѣтъ?

Защо не можа да опѣти стра-
тъ гробѣтъ на с

ВЪ ЕВРОПА

Малки, бѣдни народи, нѣкои въ тѣхъ едва продишали сво-
денъ въздухъ се осжидатъ
петдесетилѣтна ангария, въ
лаза на кого? На велики и
тати държави, които проку-
ли отъ законитѣ си още
еди вѣкове робството на чо-
ка, освещаватъ сега робст-
во на народитѣ. И когато
я народи изнеможели въ
овъ трудъ не могатъ да пла-
тъ репарациитѣ, тѣ сж зас-

Изъясню е на всички, че Христос дойде на земята, да даде основа на своето царство на правда, истина, милост и състрадание към немощното и несправедливо човечество. Дойде да събори грехния египетизъм и да наслади всички отношения на единичен друг. Да даде свобода на божествеността, проглеждане на слепотата и свобода на човешки дух. Дойде да преродни човешката душа и я подтикне към нравствено съвършенство. Да ни даде истинна личността, да премахне съсловните различия, да спомогне за утешение, да смири сиромашите. Да извика у всекиго, съзнаваещ, че е равноправен и членен въ общото човешко семейство и е синът на един общ небесен Баща. Но Господъ Исусъ Христосъ бѣ лютъ наравенъ и състрадателъ въ своя устремъ да

**Затова набавете си
всичките закони от
Г. Георгиев** Шуменска 8,
задъ Пощата
гдето ги има въ изобилие
и при нужда справяйте се
съ тях.

Съ вещината на добър бос-
гослов, педагог и патриот
издателят редакторът Тол.
Станчев, пише много поучи-
телни статии и по педагогиче-
ски въпроси, съ които пръска
просвета по всички посоки на
българското отечество: от

Топъ капия, Тарфа, Чанакча....
Втората годишнина на спи-
сание Слава е завършила с
XIII книжка, от 25 юлий 1873
г., кято премия. въ която се
обявява, че списанието ще
продължи излизането си и
през III год. пакъ масено

В № 10 на „Българска книжнина“, библиотеката, издавана от М-то на Народната просвета, от 1927 година, е разглеждан периодическия печат от преди освобождението, обаче за списание Слава нищо не се споменава.

(Фейлетонъ)

Огъ висинитѣ се сипѣше
лъ, леденѣ пухъ. Стѣкаше
небето ангелитѣ устройна-
богато пиршество и кубѣ-
хиллѣди гѣски, съ чийто
хъ засипаха земята.
Облечени въ дебелѣ рунта-
кожуси, скрили главитѣ си
качулици оставили да стѣр-
отвѣнь само единѣ ностѣ,
иметлиа чѣтетата презѣмо
— Иванчо Кречеталото и
ишо Лисата крачеха изъ дѣ-
юкия снѣгъ въ „Герчовата
рия“. Отпреди имѣ, чѣли о-
ркаляни въ снѣгъ, подска-
каха две палета, джавѣаха, бо-
ха се, изтичаха напредѣ и
ѣаха въ снѣга, запѣхтени,
чѣкатѣ господеритѣ си.
— Въ тоя голѣмѣ снѣгъ я
ѣримѣ друго я не — ама все
кой вѣлъкъ ще излезѣ напредѣ
ни! — мѣрмореше подѣ ка-
лѣката Кречеталото.
— Ба, да прощавашѣ — от-
варяше обидѣно Лисата. Азѣ
те заведѣ на едно мѣсто,
ако не ударимѣ лѣсища —
ой ме! Знаѣмѣ имѣ азѣ да-

аря, Кречетало, знамъ ги азъ
дѣ си криятъ рунтавитъ кожн!
Лисата носеше прѣвѣора си
менно отъ тая страсть — да
ири лисици. Тѣзи животни
ного го примамваха съ скъпъ
итъ си кожи, но въпреки, че
о цѣли дни линкаше по дитъ
итъ имъ — презъ десетъ го
ишния си азджилкъ едва ли
и ударили по-вече отъ три.
— Ихъ, пкъти ти, Лисал Ка
нажешъ лисица, че отъ ус
ата ти мехлемъ капи.
— Тѣй зеръ, — това не е
якъ, да речешъ, или мечка.
аякътъ ще го одерешъ, па
е натъпчешъ кожата му съ
ама и ще я туришъ на ас
ата да плаши гаргитъ. Мена
а кожа щея туришъ на одъра
а ще си изтривашъ калнитъ
арвули о нея. Я лисичата —
ова е друга работа. Очистишъ
продадешъ я, столи ти се
жеба, па .кога я видишъ на
рата на нѣвоа отъ напудре
итъ гражданки, ще ти се тѣй,
а отидешъ до нея, да я пог
идишъ съ рѣжа и да речешъ,

Ехъ, тъй е, отговаряше въздишка Кречеталото. Който е право — право е. Па да не е тъй нѣкакъ гражданска е и по-млада, а, Лиса. — у-млава се Кречеталото, — па да не се позамислѣ тъй нѣкакъ мѣлаимъ мѣлаимъ, както се мѣлаимъ нашата даскалица, ще те изведе нѣщо въ сърцето, па да не те преглѣгнешъ, като га дѣшъ киселици.

Двамата ловци бѣха стигнали до средата на курята. О-уупанитъ съ свѣгъ дървета бѣха привели наежали клонове, които рже на стари бабички. Въ своята сѣбна премяна тѣ въиличаха на фантастични видения и сѣкашъ цѣлата гора беше изпълнена съ смразени великани, по повелята на нѣя зла магесница.

— Слушай, Лиса, азъ ще те поведемъ къмъ зайката поляна, па те удари по дола. Ще се среќнеемъ хей — тамъ при кай-чето.

— Азъ ще заобиколя край исичитѣ дупки, па белжимъ мѣмъ късметлия. Знаешъ, тая гора, като излизахъ изъ къ-

Щом си срещнал бок-
та — боклуке ще ти е ра-
тата! — подметна Кречета-
то, подсыгна на кучето си
пое на първо през шубра-
та.

Лисаца удари на дъсно, пре-
си през долът и тръгна
към „лисичитѣ дупки“.

Кречеталото си свали качу-
та, откъсна пушката от ра-
то си, и, като наближи зай-
та поляна, започна да се о-
ртва по чистия снѣгъ. Куче-
то жълто като шафранъ,
то петно се мѣркаше тукъ-
там, душеше по снѣгъте, ки-
ше, провираше се подъ шуб-
ките, и като надуши диве-
ни стѣпки — затича по тяхъ.

Кречеталото се сви задъ е-
нѣ хръст, поотгърсе се отъ
бѣга, изведи изъ пазвата си
бакерата, сви си съ мѣжа
гагара и зашпрана чакмакъъ.
Околоколо бѣше тихо, като въ
пещища. Всичко се бѣше смѣ-
ляло подъ бѣлия саванъ, а
ежето, като че ли бѣ спрѣ-
но на предѣла на безкрай-
ността.

— Тфу, че мръсно време.

— отказваще решително да запаля. Отчаян, най-сетне и я запрети да свѣта, изпсу- гръмогласно, на си прибра гарата и чакмака, потупа съ кака да се постопли и потре- а напредъ.

Въ това време по посока Лисата се чу кучешки лай, малко следъ това единъ ви- елъ прободо, като ножъ, алата тишина и застана въ члането, безсиленъ да раз- ди ехото.

— Бре, мама му стара, съ са! Удари лисицата! — скръ- а съ жди Кречеталото, и за- рза по свѣтътъ, надничайки дзкъ клонетъ къмъ „лисици- дупки“.

— Свистъни тишина. Кречетало- свистъна съ уста за кучето но то не се обади. Пакъ ирпа по-силно, но не получи оворъ. Тогава нервиранъ, и турна прѣсгитъ въ устата б и осгъръ звукъ прозиза члането и безпомощенъ се губи въ гората.

— Хай да му се невиди ма- етъ, къде потъна това куче? — потюкаше се Кречеталото и

и твързуеше нъшо жълто
— Ударилъ е лисицата— да
удуарят чумитъ дано! — из-
мъ Кречеталото.

Скогато ловцитъ се срещна-
стъпиха се и двамата.
Лисицата наведе глава и зазлен-
и похитно, готовъ да заплаче.
— Азъ... азъ... Кречета-
не искахъ. Да ме убие Го-
дъ, ако съмъ искалъ. Ама
и е беля — беля е!

— Какво си направилъ, бе
— Кречета? Кръсна озверенъ Кре-
талото и очитъ му свѣтнаха
о чакмакъ.

— Убихъ го, бе брате, убихъ
Господъ да ме убие! Ама
Кречетата вървай ми, не ис-
къ. Азъ знаехъ намѣрихъ
Лисицата на лисицата и кучето
тръгна по нея. По едно вре-
е я изкара и подгони къмъ
не. Дигнахъ пушката и
— тръкна се. Ужъ се
кукулна пъкъ гледамъ преко-
край мене и се загуби отъ
тъ ми. Спуснахъ се на-
дъ, гледамъ твоя Жълтуръ
на снѣга и рита горкия.

моя Платонъ стои край не-

а глава.
— Че очитѣ ти кжде бѣха
Лисицо кекава? Кжде бѣ-
а? — рѣмже жалео Кречетало-
и гледаше жално мъртвото
куче.
— Кжде бѣха! Че питай ме,
Лисица ми се видя, па се
целихъ. Да ми се прѣснаты
тѣхъ, дано!
— Да се прѣснаты, зеръ,
прѣснаты! Ама каква е фай-
а — отиде ми кучето и то-
изъ.
— Убий ме, Кречетало, убий
Виновенъ съмъ! — снмте-
Лисата.
— Господъ ще те убие те-
Господъ, Лисицо н'една!
и дамата другари единъ
диръ другъ, съ клемнали
вири, трѣгнаха къмъ селото
и снѣгътъ валеше бѣлъ, пу-
въ и чистъ и засипваше че-
ливнитъ петна отъ кръвта на
ледената лисица.

В. Павурджиев.

ЧЛЕННИЦИ „ЕДИНСТВО“
Телефонъ № 121

В. Павурджиевъ.

Печатница „Единство“
Телефонъ № 121

Св. Греков

гл. секретар Варнен. Т.-И. Камара

Въстановителният държавен заем

Всички дългосрочен възстановителен заем представлява една финансова операция, която много малко се обуславя от известни политически обстоятелства. Историата ни е дала много примери за политическата роля на държавните заеми и аз считам за излишно да доказвам своята мисъл. Математическата наука, която се занимава с изчисленията на дългосрочните заеми, които в повечето случаи са държавни и се състоят на тяхните амортизационни планове се нарича политическа аритметика. И това обстоятелство подчертава моето твърдение за участието на политическия елемент в всички държавен заем. Като имаме предвид именно връзката на финансовите източници, от които се черпят средствата за реализиране на държавните заеми, съгласително международни политически фактори, няма защо да се очудваме, че у нас възможността за възстановителния заем напусната орбитата на обикновеното финансово събитие, навлезе в областта на широката общественост критика, и става предмет на най-сериозни разсъждения в нашите политически среди. Условието, при които днес се сключва, държавния заем се различава от заемите много от ония преди войните. Новите политически конфигурации днес се намират още в процеса на своето формиране, и все още не са достатъчно усъснати за да се разберат точно политическите последици от заемите. От друга страна и острата икономическа световна криза скрива зад непрозрачния параван конюктурите на близкото бъдеще и поради това извънредно трудно е да се преценят добре условията, при които заем се сключва и реалната полза, която страната ще има от него. Ограничението колони на вестника не позволяват въпроса да се разглежда с нужната изчерпателност и популярност, за това аз ще разгледам по-скоро условията, при които сключва възстановителния заем, имайки предвид главно протокола по него. Големият интерес биха представлявали за българското общество и конкретните данни за емисионния курс, действителния лихвен процент, големината на амортизационния период и размяна на анюитетите. Обаче заемът още не е настъпил в фазата на емисията, поради което и сведенията за последната липсват. Във всеки случай заключенията ни по въпроса за условията за Емисията ще засягат заемата като една чисто финансова операция, която може да бъде окачествена като изгодна или неизгодна. По-важният въпрос, който е свързан с въпроса за държавния заем има вече по-друг характер, тъй като той засяга бъдещето на Б.Н.Банка, на държавния бюджет и в общо на държавната финансова и стопанска политика.

Съгласно протокола за възстановителния заем, който по настоящем с големия интерес и напрежение се разглежда в народното събрание и в пресата, чистото произведение на заем, издаден от Българското Правителство възлиза на сумата 4^{1/2} милиона лири стерлинги maximum.

Цялата на заема

е да намери средствата за изпълнение плана за финансовото и монетно възстановяване по план, изработен от финансовия комитет при О.Н. Условието на заема включително и амортизационния план ще се одобряват от една комисия, назначена от финансовия комитет при О.Н.

Българ. правителство определя за гаранция, с първа привилегия, следните приходи:

1. Получените приходи от вноски и износни мита, включително и таксите ad valorem от антропоиди, статистики, пломбаж и др. митнически такси. Без съгласието на фидусиерните комисари (представители на носителите на облигациите) горните приходи не могат да бъдат използвани за гаранция на други заеми.
- Известни ограничения се налагат на държавната митническа политика с отнемането правото на държавата да предприема мита, които, според мнението на фидусиерните ко-

мисари били от естество да намалят глобалната стойност на износните по-горе приходи в една пропорция, която дадена гаранция на носителите на титрите да се смисла застрашена. Решенията, обаче, на фидусиерните комисари, могат да се обжалват пред О.Н.

Относително Б.Н.Банка протоколът съдържа в резюме следните по важни клаузи:

Българското правителство се задължава да запази Б.Н.Банка от всякаква политическа влияние, като за тази цел приема да бъде назначен при банката един технически съветник, правата на който са определени в измнените статута на Б.Н.Банка.

По въпроса за формата на банката

протокола съдържа следната декларация:

Българското правителство за да консолидира окончателно финансовото положение на България признава всичката полза от преобразуването на Б.Н.Банка, според плана, установен в приложение II към протокола. За да я сключва за другите централни банки, и се задължава да извърши това преобразуване на датата, определена взаимно съгласие от съвета на О.Н. и Българското Правителство, по съвета на финансовия комитет.

Сегашният закон за Б.Н.Банка ще бъде веднага измнен, съгласно приложение I към протокола, след като се внесат от емисионните банки 1,500,000 лири стерлинги, като произведение на заем, за засилване положението на Б.Н.Банка.

Изменението на закона за състава изключително кредитната и емисионна дейност на банката и начина на нейното администриране. Покритието е редуцирано на един размах от 33% при сключване състав на наличността и на обекта на покритието — (банките въ обръщение и влогове на вникване).

Относително камбиналният монопол

протокола предписва следното: Ограниченията относно покупко-продажбата на чужди дивизи ще бъдат отменени в срок от 6 месеца, започвайки от датата, на която ще се внесе сумата 1500000 лири стерлинги или в допълнителен срок одобрен от съвета на Б.Н.Банка.

Опасенията на някои наши икономисти, че суспендирането на държавното монополно право на търговия с камбио може да се извърши и в неблагоприятни за страната ни моменти е недостатъчно основателно, тъй като тук се предвижда и допълнителен срок, който ще се даде именно в случай, че лева не ще може да се стабилизира здраво, за да запази курса си и пои свободната търговия на борсата.

Чл. V от протокола се занимава с Земледельческата и Централната кооперативна банки, като определя за въ бждеще Централната кооперативна банка да остане под претата власт на министъра на финансите, а общата финансовата политика на Бълг. земл. банка да се направлява в съгласие между министъра на финансите и министъра на земледелието. За да се засилват източниците на тия банки Българското правителство ще внесе от произведението на заем 500000 лири стерлинги на земл. банка и 150000 лири стерлинги на Ц.К.Банка, които суми ще трябва да бъдат внесени в чужда валута в Б.Н.Банка, а тя ще завърши сметките на двете банки в левове.

Бюджета на държавата също така е предмет на специални клаузи на протокола. Съгласно последните Българското правителство се задължава да употреби всички усилия и да поддържа в тия усилия, щото редовния бюджет за 1928-29 фин. година да не надмине 6 милиарда и 750 милиона лева, а за 1929-30 ф. г. — 7 милиарда лева, като се изключат разходите извършени за службата на заем и др. определени разходи.

Българското правителство се задължава в продължение на 5 години всеки 3 месеца да дава доклад за положението на банката и задълженията на съкровището.

Протокола предвижда също така и важното задължение на Българското правителство, изразено в една коренна реорганизация на държавното счетоводство и отчетност, отговаряща на принципа на единство в бюджета.

Финансовата комисия, която и сега съществува, с назначаване да поддържа съотношение между разходите и приходите по бюджета, остава и за въ бждеще. Това обстоятелство внушава чувство на скептицизъм относно възможността да се реализира действително уравнивено държавен бюджет, без какъто нашето народно стопанство и държавните ни финансии не ще се освободят от източниците на постоянните сътресения.

Българското правителство също така поема ангажимент и по отношение броя на чиновниците в тия сфери, че въ продължение на две години тяхния брой ще бъде намален поне с 10000.

Специален член е предвиден в протокола за съобщителните средства

Финансовият комитет счисти, че съобщителните средства за първоначален стопански фактор определя една сума от 1,230,000 лири стерлинги предначинена за съобщителните средства, по план одобрен от О.Н. Въз основа на доклада на специален експерт, назначен от българското правителство.

Всичко разногласие по тълкуването на протокола ще се урежда от съвета на О.Н. Тая клауза на протокола дава повод на някои наши общественици да твърдят, че датата на която ще стане превръщането на Б.Н.Банка в акционерно дружество ще бъде определена и мимо неслъгасието на Българското правителство, тъй като разногласията се уреждат от съвета на О.Н.

Аз намирам тези твърдения неоснователни, защото текста на протокола, който третира въпроса за бъдещата форма на Б.Н.Банка не подлежи на тълкувание. От изложението, което аз направих върху протокола по възстановителния заем ясно се вижда, че

най-същественото и опасно положение се отнася до формата на Б.Н.Б. Всички други условия, ако и не напълно благоприятни все пак могат да бъдат приети. Без риск да се изложат на големи опасности нашите държавни и стопански интереси.

Б.Н.Банка е най-големият наш банков институт, който е играл първостепенна роля в историята на нашето културно и икономическо развитие. Този банков институт ще бъде необходим за нашата страна още дълги години, тъй като той е единственият регулатор на нашия паричен и кредитен пазар. Страна като нашата, обществените и частни капитални на които още не са организирани достатъчно добре, за да могат взаимно да си влияят и да поддържат стабилността на паричния и кредитен апарат, не би могла да осигури нормалното си стопанско развитие, без участието на един кредитен институт, който да направлява своята дейност не по линията на най-големия рентабилитет на капитала, а съобразно интересите на народното ни стопанство.

Би ли могла Б.Н.Банка да запази досегашните си позиции, в случай, че тя бъде превърната в акционерно дружество, при свободна подписка на акциите, даже в същата само на българските поданици? Ето един въпрос на който според мен а priori трудно може да се отговори. Аз не допускам, че сред големото число дребни и по-едри акционери биха могли да се формират известни политически тенденции.

Друга една опасност, изразена в липсата на готовност въ българина да жертва своите частни интереси въ полза на общественото благо, ни дава повод да твърдим, че тая

форма на Б.Н.Б. за близкото бъдеще поне, ще бъде несполучлива и опасна. Неправилно е да се сравнява България с Унгария или Германия или най-после с коя да е стара европейска държава, защото въ тях има вече създадени стопански съсловия с здрави и стари традиции, поставящи народостопанския интерес над всякакви лични съображения и частни интереси. Ще настъпи може би и у нас време на по-високо обществено съзнание и чувство, но ще минат още години.

Тъй като това време се очаква от ония, които с диктували протокола и начинът по който тй сж уредили въпроса за датата на банковата трансформация говори за тяхното убеждение, че ще настанат условия, при които този акт не ще срещне съпротивление на никой от страните.

Нека бждем оптимисти и поддържаме въ себе си възра, че и нашия народ ще утрезвее и ще разбере, че народостопанския интерес не е фикция, а една резултатна от частните интереси на гражданите и отделилните стопански предприятия, и че частната стопанска инициатива и дейност могат да съществуват сполучливо само при заздравено, нормализирано народно стопанство.

Ограничавайки се въ малкия обем на своята статия, аз се постарях да изложя главните условия, при които евентуално ще бъде сключен държавния възстановителен заем. Независимо от чисто осведомителния характер на статията аз бих желал да изкажа и мнението си върху ползата от заем. По този въпрос се водят твърде не въздържани спорове у нас, при всичко, че не по тая начин може и трябва да се разисква един въпрос, който е от твърде голямо значение за нашата държава.

Ползата от заема при известни условия, отнасящи се главно до нашите репарационни задължения ще

бъде безусловно реална. Цялата, която се поставя на заем, говори категорично въ полза на моето твърдение. Нашите държавни банки институти ще увеличат своята финансова мощ и ще удовлетворят до голяма степен кредитната нужда на нашето стопанство. Част от произведението на заем ще бъде пласирана въ мероприятия от стопански характер, чрез които ще се създадат нови и свежи стопански източници и нови средства за държавно и народно стопанство.

Б.Н.Банка ще има възможност да спре опасната за паричния ни пазар дефлация и да освободи своята емисионна политика от съображения и ограничения, които нямат нищо общо с интересите на народното стопанство. Консумативната и платежна способност на нашето население ще бъде повишена, паралелно с подобрението на селското ни стопанство. Ще настъпи безспорно увеличение на народостопанския активитет, а с това и едно по-голямо или по-малко повишение на народното благосъстояние.

Аз поне не се съмнявам въ добрите резултати, които заем ще даде за нашето финансово възстановяване.

Ако, обаче, зловещата 1933 год. ни завари с тежките клаузи на Ньойския договор и нашата държава бъде принудена да плаща повече от милиард годишно за да покрива своите репарационни задължения, естествено е че заемът от 2-3 милиарда лева не може да ни спаси, не може да предотврати пълния разгром въ нашия икономически живот.

Нека върваме въ съвестта на ония, които сж наговорени от човечеството да работят въ Женева за стопанския и политически мир на земята.

Съ тая въра само ние можем да изпитаме чувство на едно малко облекчение, което ще настъпи за народното ни стопанство, от благотворното влияние на новите капитални, които заем ще донесе у нас.

АКЦИОНЕРНА БАНКА „НАПРЕДЪКЪ“

Централа гр. Плѣвень
Клонове: София, Варна и Черв.-Брѣгъ
Основана 1876 год.
Капиталъ и резерви 15,000,000 лева.
Извършва всички банкови операции.
Приема срочни и безсрочни влогове при износни условия.

Детски спестовни влогове съ металически касички.
Специално при клоната Варна служба продажба на зърнени храни на комисионни начала.

Братя Теневци

Варна

КОВОНАЛЪ И ЖЕЛЪЗАРЯ
НА ЕДРО.

АВТОМОБИЛНИ ГУМИ

Всички размери на складъ при
Ф. П. Бейкъръ, Варна

Българско Корабостроително Кооперативно Дружество „БЪЛГАРИЯ“ ВЪ ВАРНА.

Открива подписка за записване дѣлове. Български Граждани, подкрепете родното корабостроене, като се запишете членове на дружеството. Едина дѣлъ е 500 лева. Устава и заявления за членство се изпращатъ при поискване.

ПАРНА БОЯДЖИЙСКА ФАБРИКА „СОКОЛЪ“ ВАРНА.

Търси да купи автоматична преси и центрофуги малко употребени.

ТЮТЮНЕВАТА ФАБРИКА
ТЮТЮ ЕВАТА ФАБРИКА

„МОМИЧЕ“
на М. К. АБГЕРИМИДИ - ВАРНА

произвежда винаги най-доброкачествени папироси, които задоволяват и най-взискателните пушачи.

Платове вълнени Платове

при
МЕДКО ТОТЕВЪ ВАРНА
По случай пролѣтния сезонъ пристигнаха въ магазина ни, модерни
Английски и Български платове
за мъжки, дамски костюми, пардесюта и манта на ефтина цена.
За утвърение посетете магазина ни.

Интересно за всички!

Ако желаете, да имате добре изработени мъжки костюми и пардесюта по последенъ моделъ, посетете кройческото ателие
„ЛУКСЪ“
на **НИКОЛОВЪ & СЛАВЧЕВЪ**
ул. „Гургюлята“, 20.
Където ще получите най-шикозна и елегантна изработка.

Сладкарница ПАРИЖЪ

на БАЙ ДИМИТРЪ МАРИНОВЪ
Варна, Праславска № 29.
Винаги пресни паста, торти, захарни и шоколадни деликатеси.
Всички сладка.

Търговско Акционер. Д-во „Съединение“ ВАРНА.

Всички видове манифактура и прежди.
ул. „Цариградска“ 17.

Магазинъ Виолетъ-Варна

Като поздравява многобройните си клиенти съ Свѣтлите Христови празници напомня имъ, че преди да направятъ покупки си по случай пролѣтния сезонъ да се отбиятъ въ магазина, където ще намерятъ най-богатъ изборъ отъ всички манифактурни, галантерийни и др. стоки.